

AJÁNLÓ

Történelmünk nagy korszakait vizsgálva egyértelműen megállapítható, hogy a magyar államépítés sikere nemcsak a politikai erőfeszítéseken, hanem a mindig alapos szellemi előkészítő munkán is nyugodott. A '48-as törvények szikár mondatai mögött például hosszú évtizedek vitái, az a társadalmi párbeszéd és közmegegyezés állt, amely számot vetett az ország valódi helyzetével, és amely gyakran külhoni példákat alapul véve jobbító javaslatokat eredményezett. Az 1848. évi III. törvénycikk egyik legjelentősebb rendelkezése a reformkor fontos követelését teljesítette be, kimondva, hogy „a ministerium az ország jövedelmeinek és szükségének kimutatását évenként az alsó táblánál bemutatni köteles”.

Mint oly sokszor történelmünk során, a fejlődés azonban ekkor is derékba tört, és csak negyedszázad után léphetett az ország ismét a nyugodt építkezés útjára. A korszak legfontosabb törvényei közül kiemelendő az 1870. évi XIII. törvénycikk, amely „az állam bevételeinek és kiadásainak, az államvagyonnak és az államadósság kezelésének s általában az állam számvitelének ellenőrzése végett” állami számvevőszék felállítását rendelte el. A törvény parlamenti vitájában Széll Kálmán – a későbbi, korszakos jelentőségű miniszterelnök, ekkoriban a tárgyaló bizottság előadója – indokolta meg az új intézmény létjogosultságát: „az alkotmányosság egyik legfőbb követelménye, hogy az országgyűlés a közjövödelmek hova fordítását minél intenzívebben ellenőrizhesse és, hogy ezen munkájában az ellenőrzésre hivatott legfőbb ellenőrző hatóság részéről minél hathatósabb segítséget kapjon”. Az új intézmény szilárd alapköve lett egy békés és gyarapodó időszaknak, amely lehetővé tette az ország számára rég áhított célok elérését.

Ma hasonló helyzetben vagyunk. Két, vitákkal övezett évtized, egy gazdasági és adósságválság után az ország új lehetőséget kapott, hogy elinduljon a felemelkedés útján. Az Alaptörvény új közpénzügyi fejezete jelentőségében a költségvetési és zárszámadási jog említett 1848-as megalapozásához mérhető. A korábbi időszak hibáival szembenező rendelkezések a kiegyensúlyozott és átlátható költségvetési gazdálkodással, illetve a nemzeti vagyon védelmével a hosszú távú gazdasági fenntarthatóságot és az ország pénzügyi stabilitásának hosszú távú megteremtését célozzák. Az új Alaptörvény egy olyan fundamentum, amelyre az állam intézményei tartósan építkezni tudnak.

Ezen új korszakalkotó munkában az Állami Számvevőszék fontos feladatot vállalt a szabad, felelős és erős magyar állam újjáépítése érdekében. Ezért ajánlom mindenkinek jó szívvel az Állami Számvevőszék tanulmánykötetét, amely egyben kordokumentuma is közös törekvéseinknek.

Kövér László
az Országgyűlés
elnöke